

zoper nepravo v mednarodnih odnosih je v prvi vrsti odvisna od tega, ali je dovolj močan pritisk človeške zavesti in vesti, oličene v osveščeni in aktivni, organizirani in individualni silah človeštva. Russellovo »mednarodno sodišče« je eno izmed pomembnih prizadevanj za osveščanje človeštva in s tem tudi za afirmacijo mednarodnega prava in njegove poglobitve vsebine — človečnosti — v zavesti ljudi in v politiki držav. Zaradi tega tudi to »sodišče« budi človeško zavest ob grozotni resničnosti, ki jo doživlja vietnamsko ljudstvo in ob še bolj temačnih obetih za prihodnost, ki groze nam vsem.

TRI PESMI

France Vurnik

BALADA PRİČAKOVANJ

Žaga se zažira v deblo,
reže, vedno globlje reže.
Smreka pada —
čutiš bolečino padanja? —
in oklesti veje drevja,
kakor da bi mu iz nevoščljivosti,
da še ostane,
hotela prizadeti čim več škode.

Prijatelj stari si pomakne klobuk na tilnik,
za hip spet drobno zmagoslavje zatrepeče skozenj.
Samo ta čas,
ko v delovnem zavzetju
pozabi, da je tudi sam —
spodrezano drevo.

Kako sva se našla ob senčnih deblih
z enakomernimi kretnjami —
drug proti drugemu —
s skladnimi gibi?
Spodrezano drevo si:
vse je za teboj.
Kako moreš biti tako trdoglav?

Vsi hočemo biti na varnem,
tudi jaz bom moral pognati
zanesljive, močne korenine!

Ti pa sredi dela
odvržeš žago, kramp, cepin
in greš
in tri dni piješ.

Z odprtimi dlanmi si slikam
jutranji privid.
Ti pa boš
ta hip odvrigel žago
in s hlačnicami, nabrekli mi na kolenih,
odšel s tega nikogaršnjega pobočja.

Vsi hočemo biti na varnem.

Ti pa takoj, ko se malo ustališ,
že rušiš
in ko si ruševina na kupu ruševin,
se ti spet zazdi,
da bi morebiti le kazalo
začeti znova.

Nevarno molčiš, prijatelj,
kolikokrat si že začel,
predolgo molčiš,
bova požagala še to drevo do konca?

Moram se nekje zakoreniniti,
saj ne morem takole kot ti
iz dneva v dan iskati
in kar naprej razdirati
komaj zastavljeni začetek.

Bodi vesel, da žaga ni počila,
ko si jo treščil ob tla.

Utrinek iz blede neponovljivosti.

Jutri te poiščem,
prijatelj stari,
ob primoledovanem dvadeciju.
Za sod vina ti dam,
če mi razkriješ,
kako zmoreš biti tako sam
proti vsem.

In vendar mi neka slutnja pravi,
da tisti kozarec ni več primoledovan.

Zato te raje ne poiščem.
Naj se razrašča gozdnato pobočje možnosti,
ki si ga nekoč upodobil,
ko si odvrigel žago
in odšel tja dol,
v dolino nesmiselnih pričakovanj.

V mislih imam tvoj molk
in na tilnik pomaknjen klobuk.

BREZ VZHODOV

Besno ste me raztrgale
na kosce,
ki jih zdaj iščem
v temačnih,
pustih,
muževnih krajih —
strašne sile časa,
pošasti zahtev,
ob katerih sem za lastno potrditev
počasi
zgubljal
samega sebe.

Strahotna proza
mojih dni,
to so dnevi nas vseh,
nima oken,

nima juter,
nima vzhodov poezije,
samo temo zahtev
od zgoraj navzdol

in ljubezen, srce in dobrot
so prazni nesmisli
prazgodovine.

Pa ne ponavljajte mi,
da sem sentimentaln,
sicer vas bom
udaril
(še vedno se znam spopasti),
morebiti bo zaleglo
ali vsaj meni —
odleglo.

Nič ne bo zaleglo:
svojih delov ne najdem več.
Ostane temačni brezup,
brez oken,
brez juter,
brez vzhodov

in večna veriga
od zdavnaj zakovanih odnosov.

UJETOST

Ta trenutek je bil dež na izsušeno polje.
Nočem vedeti,
da je samo utvara
še vedno čutečih
in valujočih niti.

Verjeti hočem,
da si drugačna kot druge;
naj me trapi misel,
da sva se dolgo iskala.

Vse polno drugih bisernih zmot
in utvar
naj se nakopiči,
naj zaduši razsodno previdnost
in dvome
in zablode v nesmisle.

Če se po naključju srečava,
si reciva,
da so naju pomenljive slutnje
usmerile na isto pot.

Tvoji mehki igrivi prsti naj to potrdijo
in njihov žar naj otopi razsodnost
izvito iz klavnih zmot.

Ta trenutek tvoje navzočnosti,
tvojega prešinjajočega zmagoslavja
in moje ujetosti!

Kdaj že je to bilo:
izkopavanja
za spoznanje?

Kopiči zmagoslavje
svojih las, oči in prstov.
Obvladaj trenutek
poraza prevar,
teh trnov,
ki me vežejo.

In če boš ta deževni hip podaljšala,
to zmagoslavje
las, oči in prstov,
boš povrnila mladost,
to samotno ptico
z zablodelimi,
išočimi poleti
v pusta samovanja.

In če mi ostane en sam žarek,
četudi samo za utvaro,
podaljšaj trenutek zmagoslavja
las, oči in prstov.

Bogatejši bom
za nov privid,
za še en poraz.

P E S M I

T o n e K u n t n e r

RESNICA

*(ti si moja sekira
in ti si moj angel varuh)*

Jož, če si lačen,
si čisto drugačen
in čisto drugače
gledaš na svet.

Ti imaš prav.
Tvoja misel je zdrava
in prava je borba,
ki jo bojuješ.

V PREDMESTJU

V predmestju
so stare črne barake.
Po prašnih cestah
prideš v predmestje.

Ko se v predmestju dani,
odhajajo matere in očetje
z doma.

Otroci še spijo
in sanjajo še
o božični potici. ———